

REPERTORIUL DESCOPERIRILOR ARHEOLOGICE DIN EPOCA BRONZULUI, DIN JUDEȚUL BACĂU

SILVIA IACOBESCU

Lucrarea de față se înscrie ca o contribuție modestă la viitorul repertoriu arheologic al județului Bacău, lucrare ce urmează să apară în anii următori, ea fiind deja prevăzută în planul de cercetare al muzeului.

Spun modestă, pentru că pe de o parte ilustrează o perioadă restrânsă din istoria județului și a țării, iar pe de altă parte, deoarece descoperirile referitoare la această perioadă, deși numeroase, sunt totuși incomplete, alte descoperiri urmând să se adauge în urma cercetărilor viitoare, la cele existente.

Repertoriul de față, privind descoperirile de epoca bronzului din județul Bacău, a fost alcătuit pe baza informațiilor extrase din lucrările de specialitate, a cercetărilor de teren, precum și pe baza analizei materialelor arheologice provenind din descoperiri în sămănătoare sau din săpături arheologice.

În general, metodologia folosită la redactarea acestui repertoriu este asemănătoare cu cea întrebuițată de celelalte repertorii arheologice apărute până în prezent: Iași, Botoșani, Vaslui etc., dar mai simplificată, dat fiind caracterul mai restrâns al lucrării.

Fișele semnal conțin următoarele date:

poziția geografică a punctului (precizări topografice);

descrierea din punct de vedere geografic sau geomorfologic a locului unde se află

șezarea;

întinderea aproximativă a șezării (acolo unde s-a putut stabili);

descrierea materialului arheologic recoltat și încadrarea sa culturală;

bibliografia, în cazul în care descoperirea a fost deja publicată.

Fișele cuprinzând materialul documentar au fost sistematizate în ordinea alfabetică a comunelor, în cadrul fiecărei comune satele fiind numerotate tot în ordine alfabetică, excepție făcând satul-centru de comună, care ocupă locul 1. Punctele descoperite pe teritoriul acestor sate au căpătat o literă mică latină. Lucrarea este însoțită de o hartă a județului Bacău, în care sunt menționate descoperirile arheologice din epoca bronzului, pe culturi.

1. BACĂU – Mărgineni. În partea de nord-vest a orașului, cu ocazia executării pasarelei către Mărgineni, s-a descoperit la adâncimea de 3,5-4 m, o șezare aparținând culturii Monteoru, faza Ic₂. Stratul de cultură materială are o grosime de 0,80 m.

BEREȘTI-BISTRIȚA

2. Berești-Bistrița. Între marginea estică a satului și calea ferată Bacău-Roman s-a descoperit o șezare cu urme materiale aparținând culturii Noua.

Bibl.: Titus Udrescu, *Carpica*, VI, 1973-1974, p. 18.

3. Itești. a) În partea de vest a satului, pe terasa înaltă a Bistriței, la aproximativ 500 m spre nord, se află șezarea fortificată aparținând epocii bronzului mijlociu. Fragmente ceramice decorate cu motive incizate și excizate, aparțin culturii Costișa.

b) În marginea de est a satului au fost identificate resturile unor șezări de la sfârșitul epocii bronzului. Fragmentele ceramice din pastă brun-negricioasă, prevăzute cu brâu în relief, tortițele cu creastă sau buton, indică urmele unei stațiuni Noua.

Bibl.: M. Florescu, V. Căpitanu, *ArhMold*, VI, 1969, p. 216.

BOGDĂNEȘTI

4. Bogdănești. a) În perioada 1959-1962 la Bogdănești, în punctul numit de localnici "Todoscănu", situat pe platoul unui promontoriu desprins prin eroziune din terasa superioară a Oituzului, s-au efectuat ample săpături arheologice de către un colectiv condus de către cercetătoarea Marilena Florescu. Cercetările arheologice desfășurate atât la Bogdănești-"Todoscănu", cât și în împrejurimi, au relevat prezența unor intense urme de locuire din epoca bronzului aparținând culturii Monteoru și identificarea unei așezări din bronzul timpuriu (Foltești II) mai puțin cunoscută în Moldova. Din această etapă s-au cercetat 6 bordeie de formă patrulateră cu laturile rotunjite, având o adâncime de 0,90-1,60 m și o suprafață variind între 9 și 20 m². Purtătorii acestor culturi au folosit pentru așezare un punct dominant fortificat natural, la care au adăugat un sistem de fortificare constând dintr-un simplu șanț. Din analiza resturilor menajere s-a ajuns la concluzia că purtătorii acestei culturi au avut ca ocupație principală cultura primitivă a plantelor, dar și creșterea vitelor și vânătoarea. Ceramica descoperită în așezarea Foltești II se încadrează prin forme și decor în contextul culturilor epocii bronzului din spațiul carpato-dunărean (Glina și Schneckenberg), păstrând totuși un caracter retardat.

În ceea ce privește cultura Monteoru fazele Ic₃-Ic₂, s-au constatat trei etape de locuire, din care s-au cercetat 3 semibordeie și 12 locuințe de suprafață. Așezarea din etapa Monteoru Ic₂ era fortificată cu un șanț de apărare ce suprapunea parțial șanțul aparținând culturii Foltești II. Materialul arheologic a permis cercetătorilor formularea următoarelor concluzii:

- Stațiunea din faza Monteoru Ic₃ a ocupat întreg platoul cetății cu oarecare pendulări de la centru spre marginile platoului. Așezarea Monteoru Ic₂ a avut o suprafață mai redusă, ocupând îndeosebi zona centrală a platoului.

- Din punct de vedere stratigrafic, cât și pe baza unor diferențieri în ceea ce privește tipul de locuință și ceramică, s-a constatat că faza Monteoru Ic₃ are trei etape de evoluție și Monteoru Ic₂ două etape. Această ultimă așezare se caracterizează prin locuințe de suprafață. Gropile cu resturi menajere de dimensiuni mici sunt plasate de obicei în interspațiul dintre locuință și șanțul de apărare.

Bibl.: M. Florescu, C. Buzdugan, *ArhMold*, VII, 1972, p. 103-206.

b) "Dealul Balica". La aproximativ 1 km sud de sat, pe Dealul Balica, în marginea terasei superioare a Oituzului, la o înălțime de aproximativ 90-100 m, s-a descoperit o așezare Monteoru Ic₃.

Bibl.: I. Șandru, *AȘUI*, II, t. VII, 1961, fasc. I, p. 215 și urm.

c) "Dealul Hârtănești". Pe înălțimea pseudo-terasei superioare, care se racordează cu platforma inferioară pe locul numit Dealul Hârtănești (Dealul Buhoci), la aproximativ 2 km nord de sat, s-a descoperit o așezare de epoca bronzului.

d) Pe traseul unui șanț săpat în raza comunei s-a descoperit ceramică de la sfârșitul epocii bronzului (Noua). Semnalare neprecizată, 1958.

CĂȘIN

5. Cașin. Dealul Lăzii. La aproximativ 1 km vest de sat, pe versantul Dealului Lăzii, s-a descoperit o așezare Noua, suprapusă de o așezare din epoca fierului.

Bibl.: *Așezări*, p. 361.

CĂIUȚI

6. Florești. a) În marginea nordică a satului, pe fragmentul de terasă medie cuprinsă între confluența pâ râului Florești cu pâ râul Fătuței, s-a descoperit o așezare din care s-au adunat resturi de vase aparținând epocii bronzului (cultura Monteoru Ic₃-Ic₂).

b) La nord de sat, pe terasa medie a Troțușului, s-au descoperit fragmente ceramice din epoca bronzului (Monteoru).

Bibl.: I. Șandru, *op.cit.*; Așezări, p. 363.

c) Între marginea de vest a satului și râul Trotuș s-au descoperit urmele unei așezări Noua.

Bibl.: Titus Udrescu, *op.cit.*, p. 18.

CLEJA

7. **Cleja.** a) În punctul "Dealul Alexandrina", pe raza comunei Cleja, la vest de sat, s-a descoperit în 1976 un topor din rocă dură, cu gaură de înmănușare. În apropiere s-au găsit fragmente ceramice aparținând bronzului timpuriu.

b) La locul numit "Lanul Curții", în direcția șoselei naționale, la km. 18-19, în partea de est față de sat, se întinde o mare așezare de epoca bronzului, pe o suprafață de 7-8000 m². Dincolo de sat, în punctul "Cetățuia", peste șanțul de apărare, se află o așezare din aceeași epocă, dar cu o suprafață mai restrânsă. Această cetățuie reprezintă fosta terasă a Siretului, locuită intens în epoca bronzului. Cu ocazia desfundării și nivelării terenului, în zona șanțului de apărare au fost date la iveală locuințe și gropi cu materiale specifice culturii Monteoru Ic₂. Ceramica decorată cu linii în relief provine de la vase mici și mijlocii, de tipul cănilor, ceștilor și vaselor de cult. Pe o vatră din aceeași epocă au fost descoperite un număr de greutateți din lut ars până la roșu, folosite probabil în timpul iernii la încălzitul camerei.

Tot aici a fost descoperit și un mormânt de inhumatie, deranjat de plug. Între obiectele de inventar, au fost recuperate câteva ace din bronz și mai mulți cercei pendantivi.

Bibl.: V. Căpitanu, *Carpica*, XIV, 1982, p. 141.

COLONEȘTI

8. **Colonești.** În vatra satului s-au descoperit urmele unei așezări Noua.

9. **Zăpodia.** În partea estică a satului s-au descoperit fragmente ceramice aparținând culturii Noua.

Bibl.: Titus Udrescu, *op.cit.*, p. 19.

CORBASCA

10. **Marvila.** În grădina lui Vasile Roșu a fost descoperită o așezare de la sfârșitul epocii bronzului (cultura Noua). Au fost recoltate fragmente ceramice tipice pentru această cultură și mai multe cuțite din silex.

11. **Pogleț.** a) În punctul "Frasinul", cunoscut și sub numele de "Bâtca", au fost identificate urmele unei așezări Noua (s-au găsit fragmente ceramice decorate cu brâu în relief simplu și cu buza ușor întărită).

b) În punctul "La Cetățuie" au fost identificate urmele unei așezări de epoca bronzului, aparținând culturii Monteoru, fazele Ic₃-Ic₂ (ceramică decorată cu cercuri concentrice sau linii în relief).

12. **Rogoaza.** a) În marginea satului, pe terasa inferioară a pârâului Rogoaza, au fost descoperite bogate resturi de cultură materială aparținând fazelor Ic₃-Ic₂ ale culturii Monteoru. Așezarea a fost parțial distrusă de șiroiri și de apele pârâului. Din materialul arheologic se remarcă fragmente de cești, străchini sau vase de formă globulară, cu torți tubulare, cu buza îngroșată, fragmente decorate cu linii în relief, strecurători, cozi de lingură etc.

b) În punctul "Via Boierească", la aproximativ 500 m de șosea, pe malul pârâului satului, au fost descoperite fragmente ceramice aparținând bronzului mijlociu (cultura Monteoru Ic₃).

Bibl.: V. Căpitanu, *op.cit.*, p. 142.

13. **Scărișoara.** În punctul "Holm" sau "Boueanu" situat peste pârâul Firul Zăpodiei, s-a găsit o așezare Monteoru Ic₃-Ic₂.

DEALUL MORII

14. Banca. În punctul "Piscul Papurei" s-au descoperit urmele unei așezări Monteoru Ic₃ din care s-a recoltat un topor de bronz de tip Monteoru.

- sondaj V. Căpitanu

Bibl.: idem, *Carpica*, VIII, 1976, p. 31-36.

15. Blaga. Pe locul numit "Spătărești", în marginea de nord a satului, s-a identificat o așezare din epoca bronzului, aparținând culturii Noua. Materialul arheologic este numeros, dar în cea mai mare parte fragmentar și atipic, cu excepția câtorva torți cu buton sau cioburi cu brâu în relief.

Bibl.: M. Florescu, V. Căpitanu, *op.cit.*, p. 264.

16. Ghionoaia. Pe coama lină de sud-est a dealului "Gura Ghionoaiei" a fost cercetată prin săpături arheologice o bogată așezare din epoca bronzului (Monteoru și Noua). Așezarea Monteoru era sporadică. Locuințele aveau un caracter sezonier. Apar colibe cu pereții construiți pe schelet de nuiele și lutuți cu pământ amestecat cu paie și pleavă și vetre mici, fără gardină. S-au cercetat două complexe aparținând fazei Ic₃ a culturii Monteoru și trei complexe aparținând fazei Ic₂.

Așezarea Noua de la "Gura Ghionoaiei" cuprinde două faze de dezvoltare. Prima etapă se caracterizează prin locuințe tip cenușar, iar cea de-a doua, prin locuințe de suprafață. În ce privește structura economică, se observă o oarecare diminuare a rolului pe care l-a avut anterior creșterea vitelor. În linii generale, inventarul așezării nu se deosebește de cel identificat în așezarea cu cenușare. Din această etapă s-au cercetat 5 locuințe de suprafață și 2 gropi cu resturi menajere. Locuințele sunt de formă rectangulară, cu o suprafață de aproximativ 14 m², fără podină din lut. Lipiturile provenind de la pereți au fost aplicate pe un schelet de nuiele, iar la colțuri pereții erau susținuți de pari. Una din locuințe avea trei vetre interioare.

Transformările caracteristice ultimei etape a culturii Noua de la "Gura Ghionoaiei" au fost explicate de cercetători printr-o mai accentuată activitate sedentară rezultată din încheierea procesului de asimilare și transformare cauzat de pătrunderea în spațiul carpato-dunărean a elementelor Srubno-Chvalinsk, sau prin legăturile tot mai strânse cu civilizația hallstattiană cristalizată în zonele din imediata vecinătate a limitei de vest a ariei Noua.

Bibl.: idem, *Carpica*, II, 1969, p. 49-78.

FILIPENI

17. Filipeni. Pe teritoriul satului s-a descoperit un topor de bronz prevăzut cu o ușoară creastă pe ceafă, cu lama dreaptă, lăpșă spre tăiș.

18. Bălaia. În marginea de est a satului s-a descoperit un topor de bronz cu gaura de înmănușare transversală, cu creastă, ornamentat pe tubul de înmănușare și lamă cu decor de linii și semiove punctate. În apropiere s-a semnalat prezența unei așezări de epoca bronzului.

Bibl.: idem, *Carpica*, I, 1968, p. 49-62.

19. Brad. În punctul "Chilia" se află o așezare din epoca bronzului (Monteoru). În acest loc a fost descoperit și un mormânt de înmănușare cu ceramică de epoca bronzului.

20. Mărăști. În vatra satului s-a descoperit un topor de aramă cu gaura de înmănușare transversală, cu lama curbată și tăișul arcuit.

Bibl.: *Ibidem*.

21. Pădureni. În apropiere de fosta localitate "Moara Conachi" se află o așezare de la sfârșitul epocii bronzului (Noua). Locuințele apar sub formă de cenușar. Ceramica tipică acestei culturi constă din cești cu torți supraînălțate, cu buton.

GLĂVĂNEȘTI

22. Frumușelu. a) În punctul "Hazu" sau "Știubei", se află o așezare din epoca bronzului, culturile Monteoru și Noua. Între obiectele de valoare păstrate la școala din localitate se află și

un topor din bronz identic cu cele descoperite la Găiceana sau Parava, făcând parte din grupa Monteoru.

b) Tot în acest sat s-a descoperit și un celt din bronz de tip transilvănean, datând de la sfârșitul epocii bronzului.

c) La cca. 2 km SSE de sat, în interfluviul Zeletin-Frumușelu a fost depistată o așezare Noua.

23. Răzeșu. În zona dintre cantonul silvic Sohodor și pârâul Zeletin s-a identificat o așezare Noua.

Bibl.: Titus Udrescu, *op.cit.*, p. 19.

GURA VĂII

24. Gura Văii. a) În partea de SV a așezării neolitice de la Gura Văii s-a descoperit un mormânt de inhumație din bronzul mijlociu. Groapa rectangulară, cu adâncimea de 0,90 m, a fost amenajată cu bolovani de râu ce par să reprezinte resturile unei construcții funerare. În groapă se afla un singur schelet de adult, culcat pe stânga, în poziție chircită și orientat NV-SE. Mormântul avea ca inventar un topor de piatră, o ceașcă, un pahar și o strachină conținând resturi de ofrandă. Inventarul specific culturii Monteoru la prezintă analogii cu cel descoperit în cimitirul 2 de la Sărata-Monteoru, Bonțești și Cândești.

Bibl.: C. Buzdugan, C. Eminovici, *Carpica*, IV, 1971, p. 113-116.

b) Pe terasa stângă a Trotușului, în marginea sudică a satului, s-a identificat o așezare Noua.

c) A doua așezare este situată la cca. 7-800 m sud de sat, tot pe terasa stângă a Trotușului.

25. Pătrășcani-Mirăuță. Pe terasa superioară din stânga Trotușului, la jumătatea distanței dintre satele Corbu și Pătrășcani, pe locul numit "Poiana Mirăuță", s-a descoperit o așezare cu ceramică din epoca bronzului (Monteoru Ic₃).

Bibl.: C. Buzdugan, *Carpica*, I, 1968, p. 101-110.

HELEGIU

26. Drăgugești. La locul numit "Felca", între satele Helegiu și Drăgugești, în apropierea sectorului zootehnic, se află o așezare Monteoru. Ceramica de aspect lucios, dar și poroasă, se găsește în proporție redusă.

HORGEȘTI

27. Horgești. a) La "Cânepărie", dincolo de pârâul Răcătău, la est de sat, se află o așezare Monteoru.

b) În punctul "Via Bătrânei" se află de asemenea o așezare Monteoru.

28. Răcătăul de Jos. La est de sat, peste podul ce duce la Pâncești, pe terenul agricol, se află o așezare din epoca bronzului (Noua). În mal se văd mai multe gropi, cu multă cenușă și ceramică aparținând acestei culturi. S-au descoperit mai multe locuințe de formă ovală, cu multă cenușă la suprafață.

29. Sohodor. În punctul "Cetățuia", în partea de SE a satului, peste apa Răcătăului, a fost descoperită o așezare din epoca bronzului, fortificată cu șanț de apărare. Așezarea ocupă o poziție dominantă asupra văii Răcătăului. Ceramica adunată de la suprafața solului este de aspect monteorean.

HURUIEȘTI

30. Huruiesti. În punctul "Lutărie", de pe raza satului, s-au descoperit fragmente ceramice de la cești, borcane, străchini, ce aparțin epocii bronzului (Noua).

31. Pradais. În vatra satului se află la suprafața solului foarte mult material monteorean.

IZVORUL BERHECIULUI

32. Izvorul Berheciului. Pe Dealul Gălăneț, situat în partea de SE a satului, la aproximativ 500 m vest de șoseaua Bacău-Lozinca, au fost descoperite urmele unor bogate așezări Monteoru și Noua. Sunt semnificative fragmentele ceramice din pastă neagră-cenușie cu urme de luciuri la exterior, decorate cu linii în relief și provenind de la vase de dimensiuni mari, cu gura largă și buza evazată, aparținând fazei Monteoru Ic₂ și vase în formă de sac, cu brâu în relief (Noua).

LUIZI CĂLUGĂRA

33. Luizi Călugăra. a) În punctul "La Cetățuie", ce domină localitatea, se întâlnește la suprafața solului material ceramic din epoca bronzului (Monteoru).

b) La locul denumit "La cimitir", pe o suprafață mare, se întâlnesc fragmente ceramice aparținând culturii Monteoru.

c) În punctul "Pichiul", pe o suprafață ce depășește 20 ha, se găsesc resturile unei așezări Monteoru. Inventarul așezării permite constatarea că stațiunea a avut trei faze de locuire, Monteoru Ic₃ etapa I, din care menționăm fragmente de cești decorate cu șiruri de puncte și furchenstich, Monteoru Ic₂, în care predomină motivele decorative din linii în relief, și Monteoru Ib, în care decorul caracteristic este reprezentat prin triunghiuri alungite incizate.

d) În partea de NV a așezării Monteoru, la cca. 500 m, s-a descoperit un cimitir de inhumatie, care ar părea să fie contemporan cu faza Monteoru Ib. Nu se pot face alte precizări asupra acestui cimitir, pentru că multe din schelete au fost răvășite, iar inventarul s-a pierdut, rămânând doar fragmente ceramice disparate și dispersate pe întreaga suprafață.

Bibl.: M. Florescu, V. Căpitanu. *Carpica*, XIV, 1982, p. 148.

34. Osăbiți. Pe locul denumit "Via Corhana" s-au descoperit importante resturi materiale aparținând culturii Monteoru Ic₃-Ia. Dintre fragmentele ceramice, menționăm cești decorate cu cercuri concentrice, linii în relief, triunghiuri și festoane incizate

MOTOȘENI

35. Motoșeni. Pe botul de deal din marginea de vest a satului, pe dreapta pâ râului Zeletin, s-a descoperit o așezare Noua.

36. Chetreni. La aproximativ 800 m SE de sat a fost identificată o așezare Noua.

37. Cociu. Între grajdurile fostului C.A.P. din partea de NE a satului și școala din localitate se întinde o așezare Noua.

Bibl.: Titus Udrescu, *op.cit.*, p. 19.

NEGRI

38. Burchi. La vest de sat se află o așezare de epoca bronzului (Monteoru).

39. Poiana. În marginea satului, către nord, se află o bogată stațiune Noua. La suprafață există foarte multă cenușă și fragmente de cești cu butoni.

ONCEȘTI

40. Oncești. Pe stânga pâ râului Berheci, în punctul denumit "La moară", a fost identificată o așezare Noua.

41. Bărboasa. a) Pe terasa inferioară a pâ râului Berheci, pe platoul "Dealul Bărboasei", au fost identificate urme de locuire aparținând epocii bronzului (Monteoru și Noua). Din materialul arheologic aparținând așezării Monteoru menționăm fragmente de cești cu torți suprînălțate, prevăzute cu șa și prag, decorate cu linii în relief, și de vase borcan decorate cu brâu crestă și buza evazată. Dintre obiecte, se disting cuțite curbe și topoare de piatră, împungătoare din os, fusaiole și un picior de la un idol antropomorf. Așezarea aparține culturii Monteoru Ic₂.

În ceea ce privește așezarea Noua, menționăm prezența pe Dealul Bărboasa a 10 cenușare cu urme de locuire foarte intensă. Prezintă importanță ceștile din pastă fină, neagră, prevăzute cu o toartă cu creastă și decorate cu caneluri pe corp, precum și vase în formă de sac, cu marginea întărită, prevăzute cu brâu în relief.

b) La aproximativ 600 m sud de așezarea de pe “Dealul Bărboasei”, pe locul numit “Podul Morii”, situat de asemenea, pe terasa inferioară a Berheciului, s-au descoperit urmele unei alte așezări Monteoru Ic₂. Aceasta cuprinde două nivele de locuire. În nivelul inferior au fost identificate prin cercetări arheologice două colibe și trei gropi menajere. Colibele, de formă patrulateră, cu o suprafață atingând 18,50 m², au pereții construiți din lut galben amestecat cu pleavă, aplicat pe un schelet din nuiele. Resturile de locuire Monteoru Ic₂ au afectat întreaga suprafață a terasei inferioare a Berheciului, cât și pantele line unde se puteau construi locuințele fără o amenajare specială. Acest tip de așezare deschisă este întâlnită frecvent în zona estică a Podișului Bârladului.

Bibl.: M. Florescu, V. Căpitanu, *Carpica*, II, 1969, p. 23-34.

c) În vecinătatea de est a satului Bărboasa, în punctul “Dealul Perjului”, au fost identificate resturile sporadice ale unei așezări Monteoru. Spre deosebire de așezările de la “Podul Morii” sau “Dealul Bărboasa”, situate pe coaste line de deal, așezarea de aici are aspectul unei adevărate cetăți, cu pante abrupte. Prezența câtorva fragmente provenind de la vase mari, cu corpul drept și buza lătită, decorate cu linii în relief, permite încadrarea acestei așezări în faza Monteoru Ic₂.

Bibl.: Idem, *ArchMold*, VI, 1969, p. 254.

ONEȘTI

42. Onești. În partea de vest a orașului, la punctul “Varnița”, situat pe terasa medie a Troțușului, au fost semnalate urmele unei așezări din epoca bronzului (Monteoru).

43. Borzești. În partea dreaptă a Troțușului, între rafinăria 10 Onești și Combinatul chimic Borzești, se găsește o stațiune Monteoru ale cărei resturi materiale se întind pe câteva hectare.

Bibl.: C. Buzdugan, *op.cit.*, p. 101-110.

44. Malu (azi înglobat în Onești). La “Cetățuie”. Pe promontoriu terasei de 90 m cuprins între Dealul Prisaca și satul Malu s-a descoperit o așezare întărită, cu ceramică aparținând epocii bronzului (Monteoru) și a altor perioade.

Bibl.: *Ibidem*, p. 103.

ORBENI

45. Orbeni. În marginea satului, pe locul denumit “Pe chimniță”, a fost identificată o așezare Monteoru. Fragmentele ceramice decorate cu cercuri concentrice, torți prevăzute cu butonași, au permis datarea acestei stațiuni în faza Ic₃ a culturii Monteoru.

PARAVA

46. Drăgușeni. a) În punctul “Teiuș” se întâlnește la suprafața solului material de epoca bronzului (Monteoru).

b) La “Coloneasa” s-a descoperit o altă așezare Monteoru.

c) Tot pe raza comunei Parava, la “Zădărioiaia” sau “Deasupra Fântâniei”, la suprafața solului se găsesc fragmente ceramice aparținând culturii Monteoru.

PARINCEA

47. Marvila. În partea de est a satului, la câteva sute de metri, se află o așezare Monteoru.

48. Mileștii de Jos. În punctul “La Cetățuie”, pe raza satului, se află o așezare fortificată din epoca bronzului, cu ceramică aparținând culturii Monteoru Ic₂.

49. Nănești. a) În punctul “Pe grădini”, au fost descoperite materiale aparținând culturii Noua (cești cu buton, vase în formă de sac, torți în formă de șa etc.).

b) În partea de est a șoselei spre Vladnic au fost deranjate în urma lucrărilor agricole mai multe locuințe de suprafață, cu mult chirpic și ceramică de epoca bronzului (Noua).

50. Năstăseni. În punctul “Botezata”, la marginea satului, a fost identificată o așezare de epoca bronzului. Se remarcă fragmente decorate cu grupe de linii în relief, motive caracteristice fazei Monteoru Ic₂, asociate cu ceramică provenind de la cești prevăzute cu triunghiuri incizate, cu

câmpul hașurat, specifice culturii Costișa. Așezarea prezintă o deosebită importanță pentru stabilirea raportului cronologic și al relațiilor dintre cele două culturi.

Bibl.: M. Florescu, V. Căpitanu, *ArhMold*, VI, 1969, p. 232.

51. Vladnic. În punctul "Dealul Dineț" a fost descoperit la adâncimea de 0,40 m un mormânt de incinerare, cu oasele calcinate depuse în urnă. Vasul-urnă, în formă de clopot, cu pereții drepecți și buza evazată, este specific culturii Noua. În interiorul urnei, printre oasele calcinate, au fost descoperite un număr de cinci inele de buclă din bronz, de formă ovală.

Bibl.: V. Căpitanu, *Carpica*, XIV, 1982, p. 150.

PÂNCEȘTI

52. Dineț. a) În punctul "Apărătoarea" sau "Gătisești", colectivul de la Poiana a descoperit o așezare Noua.

Bibl.: R. Vulpe, *SCIV*, 2, 1952, p. 215.

b) La NE de satul Dineț, la locul numit "Pe Deal", pe direcția barajului hidrocentralei de pe Siret, s-au identificat urmele unei așezări Noua (ceramică și urme de cenușare care apar la suprafața solului).

PLOPANA

53. Plopana. a) În partea de N-NE a satului, la cca. 600 m, s-au descoperit urmele unei așezări Noua.

b) O altă așezare Noua a fost identificată în punctul "Ochiuri", situat la 800-900 m nord de sat.

PODURI

54. Rusăiești. Pe "Dealul Ghindaru", situat pe terasa dreaptă a pârâului Tazlăul Sărat, a fost cercetată sistematic, începând din 1979, o așezare cu mai multe nivele de locuire, începând din neoliticul mijlociu și până la mijlocul epocii bronzului. Nivelului de epoca bronzului îi corespundea un șanț de apărare placat cu bolovani de râu de mari dimensiuni. Printre bolovanii mantalei a fost descoperit un mormânt de incinerare depus într-o urnă de tip Costișa. Este primul mormânt cunoscut aparținând acestei culturi. Pe traseul șanțului, alături de fragmente ceramice Costișa, s-au descoperit și fragmente ceramice specifice culturii Monteoru (Ic₃-Ic₂), iar în apropiere, în urmă cu câțiva ani, s-a găsit un topor de aramă de tip Darabani.

Bibl.: S. Antonescu, **Noi date asupra complexului de epoca bronzului de la Poduri**, comunicare ținută în cadrul Sesiunii anuale de rapoarte, Brașov, 1981.

PODU TURCULUI

55. Căbești. a) Pe locul "Râpa Bujorii", în marginea satului Căbești, a fost identificată o bogată așezare Noua. Materialul arheologic este numeros, remarcându-se ceștile cu torți în bandă, cu marginile ușor ridicate, fragmente de vase în formă de sac, decorate cu brâu în relief, torți cu creastă și butoni, fusaiole.

b) În marginea de sud a satului s-au descoperit urmele unei așezări Noua. Stratul de cultură răvășit a scos la iveală torți cu creastă și buton, cești cu caneluri pe corp, vase sac cu brâu în relief.

c) Pe locul numit "La Ruseni" s-au găsit fragmente ceramice provenind de la cești decorate cu caneluri și împunsături de tradiție Monteoru, alături de cești prevăzute cu buton sau creastă și vase în formă de sac aparținând culturii Noua.

d) În punctul "Milești", situat în partea de est a satului, s-au găsit resturile unor morminte deranjate de fierul plugului. S-a efectuat un sondaj, descoperindu-se 11 morminte, din care 10 de inhumare și unul de incinerare. În mormintele de inhumare scheletele erau chircite moderat, orientate VNV-ESE, și mai rar N-S. Inventarul constă în exclusivitate din vase de lut, așezate de obicei în regiunea craniană, în dreptul feței, și mai rar lângă picioare.

Ceramica găsită în morminte păstrează unele trăsături monteorene, având în același timp elemente caracteristice culturii Noua.

Bibl.: C. Buzdugan, **op.cit.**, p. 63-67.

RACOVA

56. Racova. Într localitățile Racova și Gura Văii se află o așezare din epoca bronzului (Costișa). Un topor de luptă se află la școală.

RĂCĂCIUNI

57. Răcăciuni. Stațiunea a fost cercetată în 1950 cu ocazia lucrărilor șantierului arheologic Poiana, iar în 1951 s-a făcut un sondaj de către Ștefan Ștefănescu, Radu Petre și A. Vulpe.

a) Așezarea de pe "Dealul Cetățuia" se află la aproximativ 600 m VSV de gara Răcăciuni, pe un promontoriu dominant desprins din terasa superioară a Siretului, pe malul drept al acestuia. Stațiunea se află pe un platou rectangular, cu suprafața de 100/50 m, orientat NS. Spre S și V, în locurile unde "Cetățuia" este accesibilă, se află un șanț semicircular continuu, rezultat dintr-o săpătură artificială antică, degenerată de torenți. Șanțul are lărgimea de 40-50 m și adâncimea de 5-10 m. Dincolo de șanț, spre sud, pe aproximativ 100, m se găsesc cioburi monteorene. Astfel, "Cetățuia" propriu-zisă nu pare a fi decât acropola unei întinse așezări Monteoru, constituind un punct strategic de mare importanță, care domină valea Siretului din această regiune.

b) În prelungirea dealului "Cetățuia" s-au descoperit urmele unei alte așezări Monteoru. Prin lucrările de plantare, stratul de cultură materială a fost răvășit, scoțându-se la suprafață bogate resturi ceramice, unelte, obiecte de podoabă. Din materialul arheologic foarte bogat, se detașează fragmente de cești prevăzute cu butoni, decorate cu motive excizate (dinți de lup) și șnur dispus în benzi unghiulare, triunghiuri incizate, cu câmpul hașurat orizontal sau umplut cu împunsături (Furhenstich). Prin prezența acestor materiale, este atestată în Moldova etapa cea mai veche a fazei Monteoru Ic₃, precum și influențele transilvănene care au imprimat acestei etape o coloratură aparte. Tot aici au fost semnalate și urmele așezării din faza Ic₂, remarcându-se prezența torților cu șa și prag și a decorului cu linii în relief.

c) La 1 km sud-vest de "Cetățuia", pe culmea "Delurenilor", se găsesc cioburi monteorene pe o arie întinsă.

d) În mijlocul satului Răcăciuni, în partea de vest, la 200 m sud de biserică, pe dealul Pietroasa, s-au descoperit cioburi Monteoru Ic₃-Ic₂. Caracteristica ceramicii din această arie este tehnica inciziilor în "Furhenstich". Materiale asemănătoare s-au mai găsit la Podei (Tg. Ocna), Perchiu (Huruiești), Răcăuți (Ștefan cel Mare).

Bibl.: A. Vulpe, *ArhMold*, I, p. 69-78.

e) În punctul "Dealul Viei" situat pe teritoriul satului Răcăciuni, în urma săpăturilor arheologice efectuate în 1969 în așezarea Cucuteni B, s-a descoperit un mormânt plan de inhumație, a cărui groapă perfora stratul cucutenian. Mormântul conținea ca inventar un vas de lut, un topor de luptă din piatră, un pandantiv din aramă și două fragmente dintr-un obiect tubular, tot din aramă. Existența toporului indică probabil mormântul unui războinic, poate chiar al unui șef. Obiectele de inventar permit încadrarea mormântului în perioada timpurie a epocii bronzului din Moldova.

Bibl.: Ersilia Tudor, *SCIV*, 24, 1973, 2, p. 283-289.

RĂCHITOASA

58. Răchitoasa. Cercetările de suprafață efectuate în marginea de est a satului au dus la identificarea unei așezări Noua.

59. Fundătura. O altă așezare Noua a fost semnalată în jurul bisericii vechi din satul Fundătura.

60. Buda. În marginea de vest a satului, în punctul "Șipote", a fost identificată o așezare Noua.

SASCUT

61. Sascut-gară. În apropierea gării din Sascut s-au identificat trei așezări Noua. Prima așezare este situată la 6-700 m NE de gară, pe terasa interfluviului format de Siret și pârâul Pănțești, a doua la 3-400 m est de gară și a treia la 1 km SE de gară.

Bibl.: Titus Udrescu, *op.cit.*, p. 19.

62. Berești. În punctul "Hulă", în partea de vest a satului, s-a găsit ceramică Monteoru și Noua.

63. Pănțești. La aproximativ 1 km spre est de punctul "Râpa cea Mare" s-a descoperit o așezare Monteoru Ic₂.

SĂUCEȘTI

64. Săucești. În punctul "Morărița" a fost descoperit un mormânt de inhumatie din epoca bronzului (Monteoru Ic₂). Necropola a fost afectată în mare parte prin degajarea lutului pentru nevoile casnice.

65. Schineni. a) În punctul "La Curte" a fost descoperită ceramică specifică culturii Noua.

b) Între Săucești și Siretul, în plin șes, se află un tumul de aproximativ 2 m înălțime, probabil un mormânt din epoca bronzului.

66. Șerbești. În partea de sud-vest a satului au fost identificate urmele unui cimitir Noua, distrus de unele lucrări de terasare. S-au adunat fragmente ceramice provenind de la vase cu torți cu creastă sau butoni, caracteristice culturii Noua.

SECUIENI

67. Secuieni. a) La SV de sat, în punctul "Pârâul bisericii", s-a descoperit o așezare Monteoru și fragmente ceramice aparținând culturii Noua.

b) În marginea de SE a satului s-a identificat o altă așezare Noua.

STĂNIȘEȘTI

68. Stănișești. În punctul "La Cimitir", la cca. 500 m vest de sat, se află o așezare Monteoru.

69. Slobozia. În punctul "La Ocoale", în partea de vest a satului Slobozia de Jos, s-a găsit ceramică Monteoru.

70. Slobozia Nouă. Pe "Dealul Plevnei" se întâlnesc la suprafață fragmente ceramice Noua.

ȘTEFAN CEL MARE

71. Ștefan cel Mare. a) În marginea de nord a satului a fost identificată o așezare Noua.

b) O altă așezare Noua a fost identificată în marginea de SE a satului, lângă grajdurile fostului C.A.P.

72. Gutinaș. O așezare Noua a fost identificată pe stânga pârâului Gutinaș, începând din marginea de nord a satului.

73. Răcăuți. a) Nordul satului. Pe marginea vestică a terasei înalte de la liziera nordică a satului, în dreapta pârâului Cașin, s-a descoperit o așezare din care s-au cules resturi de vase din epoca bronzului (Monteoru).

Bibl.: I. Șandru, *op.cit.*, p. 224.

b) Vestul satului. Pe un fragment izolat din terasa înaltă de la poala sud-estică a dealului Buhoci, în apropierea unui izvor de slatină, s-a descoperit o așezare întărită natural, din care s-au cules fragmente ceramice din epoca bronzului (fază neprecizată).

c) "La Rupturi". Pe un promontoriu detașat din terasa superioară din dreapta Cuejdiului, în preajma mănăstirii Horga, s-au descoperit fragmente ceramice aparținând bronzului mijlociu și timpuriu.

- recunoaștere R. Vulpe

Bibl.: Ecaterina Vulpe, *Dacia*, V-VI, 1935-1936; R. Vulpe, *Apulum*, III, 1946-1948, p. 98; idem, *SCIV*, 2, 1951, 1, p. 210; I. Șandru, *op.cit.*

TĂTĂREȘTI

74. Cornii de Jos. În punctul "Râpa mănăstirii", pe o suprafață de aproximativ 1 ha, se întinde o așezare Monteoru.

75. Cornii de Sus. În punctul "Cetățuia", pe terasa înaltă a Siretului, se întâlnesc două așezări: una Monteoru, fazele Ic₃-Ic₂ și cealaltă Noua, cu ceramică, unelte din piatră și omoplați crestați.

TÂRGU OCNA

76. Târgu Ocna - Podei. În partea de sud a orașului, pe un promontoriu care se detașează din terasa înaltă de pe dreapta Trotușului, mărginit la V, E și N de pante foarte abrupte, se află așezarea de pe Podei. Înălțimea sa, față de albia majoră a Trotușului, atinge aproximativ 80 m. Spre sud Podeiul se leagă de restul terasei printr-un gât îngust, făcând accesul mai lesnicios prin această parte. În curmeziș, acest "istm" este străbătut de o alveolare, care ar putea indica prezența unui șanț de apărare. Săpăturile arheologice s-au executat în mai multe etape, începând din 1933 și până în 1978. Ele au dus la depistarea unei bogate așezări Cucuteni B și a numeroase fragmente ceramice aparținând epocii bronzului (cultura Monteoru). Din păcate, în afară de ceramică nu s-a putut identifica nici un complex din această perioadă, poate și pentru faptul că așezarea a fost distrusă de lucrări de plantare a viței de vie.

Bibl.: C. Matasă, *ArhMold*, II-III, 1964, p. 11-66; **Așezări**, p. 369.

TÂRGU TROTUȘ

77. Târgu Trotuș. Pe terasa stângă a Trotușului, în jurul bisericii, se află o așezare Noua.

78. Vișoara. Sub poala dealului Docmana, în via situată în marginea nordică a satului, s-a descoperit o așezare din cuprinsul căreia s-au adunat resturi de vase aparținând epocii bronzului (Monteoru) și epocii fierului.

Bibl.: I. Șandru, *op.cit.*, p. 224; **Așezări**, p. 370.

TRAIAN

79. Zăpodia. a) Pe teritoriul satului Zăpodia, pe partea stângă a șoselei (la boma 13), pe suprafața unei movile de nisip, probabil artificială, cu o suprafață ce depășește 500 m², au fost descoperite fragmente de vase în formă de sac, lucrate din pastă cenușie, decorate cu brâu în relief, care aparțin unei așezări din vremea culturii Noua.

b) În vatra satului, pe locul numit "Pârâul Bisericii", cu ocazia unor lucrări de construcție, a fost descoperită o necropolă de înhumăție aparținând culturii Noua. Din inventarul mormintelor s-au recuperat fragmente dispartate de la vase lucrate din pastă cenușie, provenind de la cești sau vase în formă de sac.

Bibl.: M. Florescu, V. Căpitanu, *ArhMold*, VI, 1969, p. 220.

UNGURENI

80. Ungureni. a) În punctul "Podul Bălănești" s-a identificat o așezare Noua.

b) În punctul "Varnița" se află o așezare Monteoru bogată în material ceramic, între care un topor de luptă.

c) Pe locul numit "Dealul Hârburilor" s-a descoperit o așezare Monteoru. Materialul arheologic provine de la cești prevăzute cu decor din linii în relief, un topor-ciocan fragmentar din diorit, care permit încadrarea așezării în faza Ic₂ a culturii Monteoru.

Bibl.: *Ibidem*, p. 231.

VALEA SEACĂ

81. Valea Seacă. a) În vatra satului, cu ocazia lucrărilor de construcție a silozurilor, a fost identificată o necropolă cu morminte de înhumăție. Din inventarul unuia din morminte se remarcă un vas din pastă neagră-cenușie, cu umărul ușor marcat, și un topor-ciocan din piatră dură, cu ceafa cilindrică mult prelungită, datând din epoca bronzului (Monteoru). În apropierea

acestui cimitir, pe dealul Titelca se află o așezare aparținând fazelor Ic₃-Ic₂ a culturii Monteoru. S-ar putea ca mormintele descoperite să constituie necropola așezării.

Bibl.: *Ibidem*, p. 227-228.

b) La 1,5 km est de satul Mândrișca, inclus după ultima împărțire administrativă în satul Valea Seacă, la 350 m est de șoseaua națională și 150 m vest de calea ferată Adjud-Bacău, în marginea terasei mijlocii a Siretului, se află dealul Titelca, ce se înalță cu aproximativ 15 m deasupra luncii Siretului. Acest deal are malurile abrupte, fiind mai accesibil în partea de vest. Pe suprafața lui s-au găsit numeroase cioburi din epoca bronzului, cu decor caracteristic fazelor Ic₃-Ic₂.

- sondaj A. Vulpe, 1951

Bibl.: A. Vulpe, *op.cit.*, p. 65-69; Gh. Bichir, E. Dogan, *Materiale*, VIII, 1962, p. 291-299.

82. Cucova. În punctul numit "La VII" sau "Tarbă", pe o mare suprafață, se întâlnesc fragmente ceramice aparținând culturii Monteoru.

Pe teritoriul fostelor sate Corbu, Florești, Livada, Mirăuță, incluse după ultima împărțire teritorială în satul Valea Seacă s-au găsit numeroase fragmente ceramice din epoca bronzului. O bogată colecție de topoare din piatră din această perioadă, adunate la școala din localitate, au intrat în patrimoniul Muzeului de Istorie din Bacău.

Bibl.: I. Șandru, *op.cit.*, p. 224.

VULTURENI

83. Dădești. a) Stațiunea este situată pe platoul dealului Dădești, care, spre deosebire de celelalte așezări situate pe terasa medie sau superioară a pârâului Berheci, nu are totuși un aspect dominant pentru a o putea încadra în categoria așezărilor "cetățui" frecvente în această zonă. Stațiunea se află la aproximativ 1,5 km sud de punctul "Pe Tablă", din marginea satului Lichitișeni. Sondajul arheologic efectuat în 1963 de M. Florescu și V. Căpitanu a dus la depistarea mai multor așezări din epoca bronzului, aparținând culturilor Foltești II, Monteoru și Noua. Toate cele trei așezări sunt sporadice. Așezarea Noua nu este de tip cenușar, ci mai curând contemporană cu ultimul nivel de locuire Noua de la Gura Ghionoaiei, caracterizat prin resturi de locuință dispersate pe întreaga suprafață afectată de purtătorii culturii Noua.

Așezarea Monteoru este de asemenea sporadică. Importanța ei nu rezultă din cantitatea materialului arheologic descoperit, ci din semnalarea însăși a stațiunii monteorene în această zonă a Moldovei. S-au semnalat deja aici așezări caracteristice celor două etape Monteoru Ic₂ cu bogate și importante resturi de locuire, de exemplu la Bărboasa-Podu Morii (Oncești), sau Năstăseni-Parincea, care dovedesc că zona amintită constituie deja spațiul de dispersiune obișnuit al culturii Monteoru. Dar la Gura Ghionoaiei (Dealul Morii) s-au descoperit câteva complexe de locuire ce atestă o așezare sporadică din faza Monteoru Ic₃ (etapa III), constituind un argument în sprijinul ipotezei potrivit căreia încă de la sfârșitul fazei Monteoru Ic₃ purtătorii acestei culturi au ocupat aproape în întregime zona vestică a Podișului Bârladului, unele așezări fiind părăsite, altele continuând să dăinuie și în cele două etape ale următoarei fazei Monteoru Ic₂. Așezarea de la Dădești se înscrie în categoria stațiunilor de scurtă durată semnalate în această zonă.

Așezarea Foltești II este de scurtă durată, asemănătoare cu cele descoperite la Lichitișeni sau Țigănești. Ceramica din pastă aspră, de culoare cenușie, provine de la borcane cu corpul în formă de sac, prevăzute cu barbotină la partea inferioară și cu torți tubulare pe maximum de arcuire. Într-un număr mai mic sunt semnalate borcanele, cu marginea buzei ușor lăptită și întărită, prevăzute cu brâu alveolar pe umăr. În afară de ceramică, nu a fost depistat nici un complex de locuire aparținând acestei perioade.

Bibl.: M. Florescu, V. Căpitanu, *Carpica*, IV, 1971, p. 119-128.

b) Pe prelungirea dealului Dădești, numită "Fundul Dădeștilor", au fost descoperite urme de locuire din epoca bronzului (Foltești II) – ceramică din pastă neagră, cu luciu la exterior, cu incizii sau creștături pe umărul vasului.

84. Godinești. În punctul "Vâlcica", aproape de cărămidărie, în partea de sud-est a satului, se află o așezare Monteoru.

85. Lichitișeni. a) În punctul "Sarica", în partea de est a satului, la suprafața solului, se observă mai multe sălașe de tip cenușar, bogate în resturi materiale: ceramică, unelte, faună, aparținând culturii Noua.

b) La aproximativ 300 m sud de fostul I.A.S. Lichitișeni, pe terasa inferioară a pârâului Berheci, pe locul numit "Pe Tablă" sau "Iezătură", au fost identificate resturi de locuire din epoca bronzului (Foltești II și Noua). Așezarea Foltești II, sporadică, se află în sectorul de vest al punctului. Se remarcă vase de dimensiuni mici, cu gura în formă de pâlnie și cu buza crestată, decorate cu șiruri de creștături fine pe margine și torți tubulare.

Deosebit de bogată este așezarea Noua, reprezentată prin 5 cenușare, unelte din os, ciocane din piatră și două ace din bronz.

Bibl.: idem, *ArhMold*, VI, 1969, p. 258; idem, *Carpica*, II, 1969, p. 35-41.

86. Medeleni. a) La locul numit "Fundătura cimitir", cu ocazia lucrărilor agricole, s-au descoperit fragmente ceramice Monteoru.

b) În punctul numit "Pe capăt", la suprafață, s-au găsit ceramică și cenușă aparținând unei așezări Noua.

87. Năzarioaia. a) La 200 m est de moara din sat, pe un mic platou, au fost descoperite resturile unei așezări Noua. Ceramica provine de la vase în formă de sac, decorate cu brâu în relief.

b) În marginea de vest a satului, pe terasa inferioară a pârâului Blăjenilor, pe locul numit "Râpa Blăjenilor", au fost identificate urme de locuire Noua.

c) Pe dealul Blăjenilor s-a descoperit o așezare din care s-au recoltat numeroase fragmente de vase din epoca bronzului (Monteoru).

Le répertoire des découvertes archéologiques de l'Âge du Bronze, du département de Bacău Résumé

L'auteur présente des découvertes archéologiques concernant l'Âge du Bronze de département de Bacău, établissements, nécropoles, dépôts, en tirant quelques conclusions paléodémographiques sur la population trace de ce territoire.

Anexă

Nr. Crt.	Stăpînea	Foltești II	Monteoru				Costișa	Noua	
			Ic ₃	Ic ₃ - Ic ₂	Ic ₂	Ia- Ib			Nepre- cizat
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Bacău				X				
2.	Berești-Bistrița								X
3.	Ilești							X	X
4.	Bogdănești	X	X		X				X
5.	Cașin								X
6.	Florești			X			X		X
7.	Cleja				X		X ⊕		
8.	Colonești								X
9.	Zăpodia								X
10.	Marvila								X
11.	Ogheț			X					X
12.	Rogoaza		X	X					
13.	Scărișoara			X					
14.	Banca				X				
15.	Blaga								X
16.	Ghionoaia			X					X
17.	Filipeni						X		
18.	Bălaia						X		
19.	Brad						X ⊕		
20.	Mărăști						X		
21.	Pădureni								X
22.	Frumușelu						X		XX
23.	Răzeșu								X
24.	Gura Văii					⊕			XX
25.	Părășcani		X						
26.	Drăgulești						X		
27.	Horgești						X		
28.	Răcătăul de Jos								X
29.	Sohodor						X		
30.	Huruiești								X
31.	Pradaș						X		
32.	Izvorul Berheciului				X				X
33.	Luizi Călugăra			X		+	XX		
34.	Osăbiți			X					
35.	Motoșeni								X
36.	Chetreni								X
37.	Cociu								X
38.	Burchi						X		
39.	Poiana								X
40.	Oncești								X
41.	Bârboasa				XXX				X
42.	Oncești						X		
43.	Borzești						X		

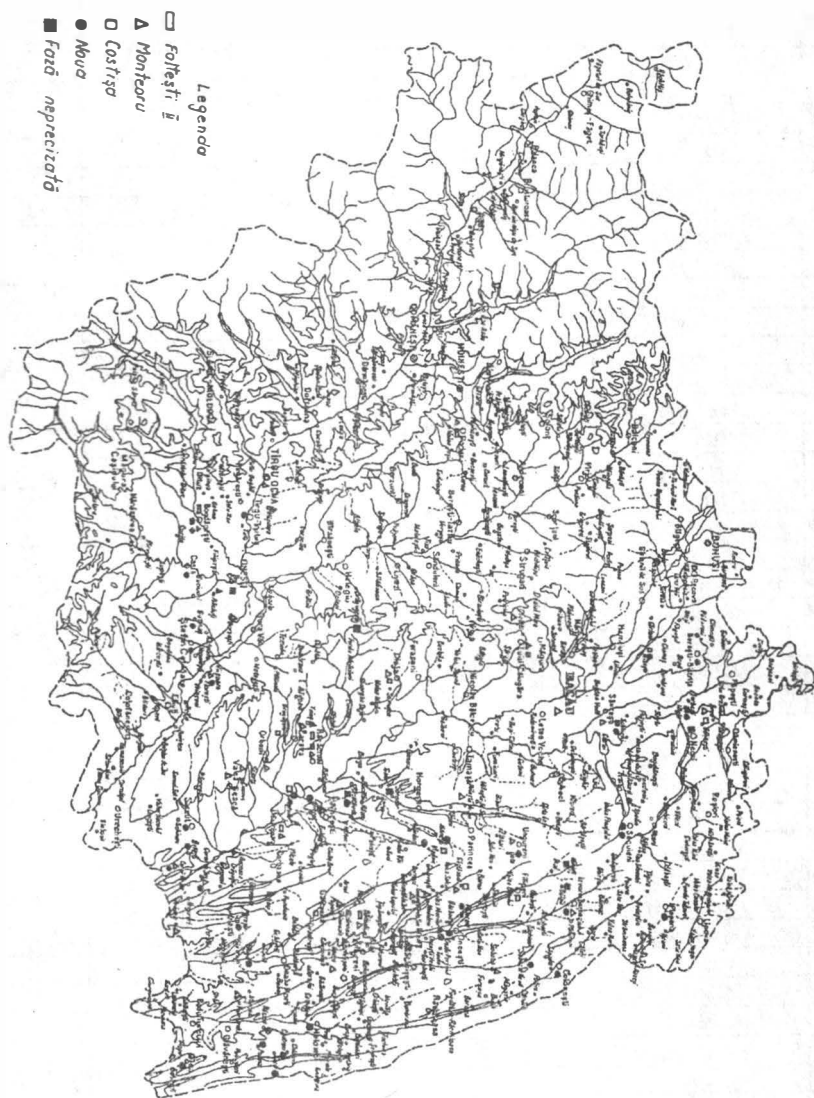
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
44.	Malu						X		
45.	Orbeni		X						
46.	Drăgușeni						XX		
47.	Marvila						X		
48.	Mileștii de Jos				X				
49.	Nănești								XX
50.	Năstăseni				X			X	
51.	Vladnic								⊕
52.	Dienț								XX
53.	Plopana								XX
54.	Rusăiești			X				⊕	
55.	Căbești								XXX+
56.	Racova							X	
57.	Răcăciuni			X	X		X⊕		
58.	Răchitoasa								X
59.	Fundătura								X
60.	Buda								X
61.	Sascut								XXX
62.	Berești						X		X
63.	Pănčești				X				
64.	Săucești						+		
65.	Schinieni						⊕		X
66.	Șerbești								+
67.	Secuieni						X		XX
68.	Stănișești						X		
69.	Slobozia						X		
70.	Slobozia Nouă								X
71.	Ștefan cel Mare								XX
72.	Gutiuaș								X
73.	Răcăuți		X				X		
74.	Cornii de Jos			X			X		X
75.	Cornii de Sus			X					X
76.	Târgu Ocna			X					
77.	Târgu Trotuș								X
78.	Viișoara			X					
79.	Zăpodia								X+
80.	Ungureni			X	X				X
81.	Valea Seacă			XX+					
82.	Cucova						X		
83.	Dădești	XX		X					X
84.	Godinești			X					
85.	Lichitișeni	X							XX
86.	Medeleni			X					X
87.	Năzarioaia			X					XX

Legendă

X = așezare

+ = necropolă

⊕ = mormânt izolat

Harta descoperirilor de epoca bronzului de pe teritoriul județului Bacău
 La carte des découvertes de l'Âge du Bronze sur le territoire du département de Bacău